

Bacheloroppgave

IDR600 Sport Management

Er frivillighetskulturen i norsk idrett under press i områder med sosioøkonomiske utfordringer?

Thor Olav Tvedt Delgado-Rodriguez

Totalt antall sider inkludert forsiden: 63

Molde, 30.08.2020

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: • ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands. • ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt. • ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt. • har alle referansene oppgitt i litteraturlisten. • ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å <u>betrakte som fusk</u> og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§14 og 15.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert i URKUND, se Retningslinjer for elektronisk innlevering og publisering av studiepoenggivende studentoppgaver	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Personvern

Personopplysningsloven

Forskningsprosjekt som innebærer behandling av personopplysninger iht.

Personopplysningsloven skal meldes til Norsk senter for forskningsdata, NSD, for vurdering.

Har oppgaven vært vurdert av NSD?

ja nei

- Hvis ja:

Referansenummer:

- Hvis nei:

Jeg/vi erklærer at oppgaven ikke omfattes av Personopplysningsloven:

Helseforskningsloven

Dersom prosjektet faller inn under Helseforskningsloven, skal det også søkes om forhåndsgodkjenning fra Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk, REK, i din region.

Har oppgaven vært til behandling hos REK?

ja nei

- Hvis ja:

Referansenummer:

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 15

Veileder: Solveig Straume

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven. §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Opgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Dato: 30.08.2020

Antall ord: 11091

Forord

Denne bacheloroppgaven er min avsluttende oppgave på mitt treårige studie i Sports Management ved Høgskolen i Molde.

Groruddalen er stedet jeg har vokst opp, og det var for meg naturlig å se på de utfordringene som ligger i dette området, som kanskje er litt annerledes enn mange andre steder i landet.

Jeg vil gjerne takk min veileder Solveig Straume som har bistått meg i utformingen av denne oppgaven. Takk for oppmuntrende ord og ufarliggjøring av en ganske stor oppgave i tider det har vært hektisk.

Jeg vil takke min arbeidsplass, Haugerud Idrettsforening, for tålmodigheten de har vist i de perioder der oppgaveskriving har tatt det meste av fokuset.

Sammendrag

Bakgrunn: Frivillig arbeid i idretten tilsvarer 62% av idrettens totale verdiskapning på 27,9 milliarder kroner. Selv om frivilligheten og endringene i frivilligheten holder seg stabile og forutsigbare er det likevel områder av landet der frivilligheten opplever utfordringer. Det er flere ulike faktorer som spiller inn på om mennesker er villige til å bruke fritiden sin på frivillig arbeid, og sosiale faktorer som utdanning, inntekt og fritid spiller direkte inn ved beslutninger om å delta i frivillig arbeid i idretten.

Hensikt: Hensikten er å få større innsikt i de barrierene som faktisk hindrer ikke-etniske personer i å delta som frivillige, og hjelpe til med å forstå hvilke utfordringer vi står ovenfor i idretten og frivilligheten når det gjelder temaet som helhet.

Metode: En systematisk litteraturgjennomgang av 11 utvalgte forskningsartikler som baserer seg på kvalitative og kvantitative forskningsmetoder.

Resultat: Resultatet av studien viser at det er flere ulike barrierer som fører til en lavere deltakelse i områder med sosioøkonomiske utfordringer. De mest fremtredende barrierene ligger på det kulturelle planet, men også på det organisatoriske planer innenfor norsk idrett

Konklusjon: Det er mye samvariasjon i den forskningen som er gjennomgått. Allikevel finner man få konkrete tiltak for å aktivisere flere ikke-etniske til å delta i idretten som frivillige.

Nøkkelord: Minoritetsbakgrunn, Frivillighet, Sosioøkonomi, Idrett, Barrierer, Tiltak

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning	1
1.1 Bakgrunn for studiet.....	2
1.2 Formål med studiet	3
1.3 Problemstilling.....	4
1.4 Disposisjon.....	4
2.0 Metode	5
2.1 Valg av metode	7
2.1.1 Inngang	7
2.1.2 Inklusjon- og eksklusjonskriterier	7
2.1.3 Valg av inklusjonskriterier	8
2.1.4 Datainnsamling	9
2.1.5 Databaser	9
2.1.6 Manuelle søk	9
2.1.7 Søkeord.....	9
2.2 Prosessering	11
2.2.1 Kunnskap	13
2.2.2 Forståelse.....	13
2.2.3 Anvendelse	13
2.3 Utvelgelse av litteratur	14
2.4 Analyse	26
2.5 Validitet og reliabilitet	27
3.0 Resultat	27
3.1 Kulturelle barrierer	30
3.2 Språklige barrierer	33
3.3 Tidsbarrierer	34
3.4 Økonomiske barreierer.....	35
3.5 Organisatoriske barrierer	36
3.6 Utfall	37
3.7 Hvilke tiltak kan man gjøre for å bedre rekrutteringen av frivillige med minoritetsbakgrunn	38
4.0 Konklusjon	40
Referanseliste	41
Vedlegg 1: Detaljert matrise for de 11 utvalgte litteraturstudiene	
Vedlegg 2: Forenklet matrise for de 11 utvalgte litteraturstudiene	

1.0 Innledning

1.1 Bakgrunn for studiet

Frivillighetskulturen i Norge har lange tradisjoner og vi har i Norge en tanke om viktigheten av å bidra til fellesskapets beste, også innenfor idretten (Skille & Hanstad, 2013).

Frivilligheten i Norge bidrar med store ressurser inn til idretten, dugnad og frivillig arbeid anses som bærebjelken i de 10787 idrettslagene som finnes i Norge (Idrettsforbundet, 2017). Ifølge Idrettsforbundet med tall fra statistisk sentralbyrå ble det utført 34.100 årsverk innen idretten. Dette tilsvarer 58 millioner dugnadstimer og 17,3 milliarder omgjort i kroner og øre, som utgjør 62% av idrettens totale verdiskapning på 27,9 milliarder kroner (Idrettsforbundet, 2018). Det er ikke bare sentralt i idretten man finner betydningen av frivillig arbeid, men også regionalt og lokalt ser man viktigheten av dette. Det ble i 2014 foretatt en studie av Molde Fotballklubb og deres betydning i regionen. I denne studien ble det foretatt en gjennomgang av Molde Fotballklubbs verdiskapning gjennom frivillig arbeid på hjemmekamper, og i klubben for øvrig. Det ble her kartlagt at frivillige jobbet mer enn 59 000 timer i året, som kunne estimeres til en verdi på rundt 14,1 millioner kroner (Solenes, 2014).

I henhold til rapporten om frivillig innsats i Norge (Fladmoe, 2018), står frivilligheten støtt i Norge, og det er få endringer i befolkningens villighet til å bedrive frivillig arbeid, både i idretten og for øvrig. I løpet av de 12 siste månedene hadde 63% av befolkningen i Norge deltatt som frivillige, og 24% svarer at de har deltatt som frivillige i idretten. Idretten har opplevd et økt antall frivillige fra 1998 og frem til 2017, der vi ser en økt prosentandel på 3% fra 21% til 24%. Ser man bildet i et kortere perspektiv har den frivillige innsatsen i idretts-Norge falt med 1% mellom 2014 og 2017. Det er noen forutsetninger for at mennesker i dag velger å drive med frivillig arbeid. Inntekt, utdanning, tid og antall barn er faktorer som påvirker om befolkningen velger å være en del av frivilligheten (Fladmoe, 2018 & Wollebæk, 2015).

Om høyere utdanning og høyere inntekt er faktorer som spiller inn på folks deltakelse i frivillig arbeid vil det være naturlig å tro at, til tross for de stabile tallene vi har på frivillighet, vil være områder i Norge der frivilligheten er under press. Innvandrere er overrepresentert blant lavinntektsgruppene, og i 2013 var omtrent 50% av alle barn fra lavinntektsfamilier,

også fra innvandrerfamilier (Langeland, 2016). 17,7 % av Norges totalbefolkning går inn under kategorien «Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre» (SSB, 2019). At 17,7% av totalbefolkningen også innehar 50% av alle barn i lavinntektsfamilier er tankevekkende.

Fattigdomsrapporten fra 2015 er en rapport som analyserer fattigdommen vi har i befolkningen i Norge. Den viste at forekomsten av lav inntekt i barnefamilier er spesielt høy i Oslo og særlig konsentrert i sentrumsnære områder og i drabantbyer med høy andel av innvandrere (Langeland, 2015).

Med ovennevnt statistikk for hånd vil det være naturlig å tro at områder med sosioøkonomiske utfordringer vil ha større utfordringer med frivilligheten enn andre steder uten disse utfordringene. En aktørkartlegging om kultur og frivillighet i Groruddalen peker på utfordringene området har med frivillighet, og innbyggerne i Groruddalen peker på at den personlige økonomien til personene som bor i området smitter over på frivilligheten (Skogheim, 2019). Det er også en felles enighet blant utvalgte idrettsledere i at frivillighet og dugnadsaktivitet er under press, og lederen i Haugerud IF peker på at det i Groruddalen er vanskelig å få med innvandrerbefolkningen (Skogheim, 2019).

1.2 Formålet med studiet

Formålet med dette studiet er å analysere frivillighetskulturen i områder med sosioøkonomiske utfordringer, og få større innsikt i de barrierene som hindrer mennesker med minoritetsbakgrunn å delta som frivillige i idretten. Videre ønsker jeg å se på mulige tiltak som kan bidra til at det blir enklere for idrettsklubber å rekruttere frivillige med minoritetsbakgrunn. Norge er blitt mer et multikulturelt land sammenlignet med kun for et par ti-år siden. Når flere og ulike kulturer skal jobbe mot en felles idrettskultur basert på frivillighet vil dette skape utfordringer. Forhåpentligvis vil studiet kunne hjelpe til med å forstå hvilke utfordringer vi står ovenfor i idretten og frivilligheten.

1.3 Problemstilling

Dette studiet baserer seg på følgende problemstilling:

«Er frivillighetskulturen i norsk idrett under press i områder med sosioøkonomiske utfordringer?»

Ut ifra denne problemstillingen vil fokuset være på følgende forskningsspørsmål:

1. Er frivilligheten under press i områder med sosioøkonomiske utfordringer?
2. Er det vanskeligere å rekruttere frivillige med minoritetsbakgrunn?
3. Hvilke tiltak kan man gjøre for å bedre rekrutteringen av frivillige med minoritetsbakgrunn?

1.4 Disposisjon

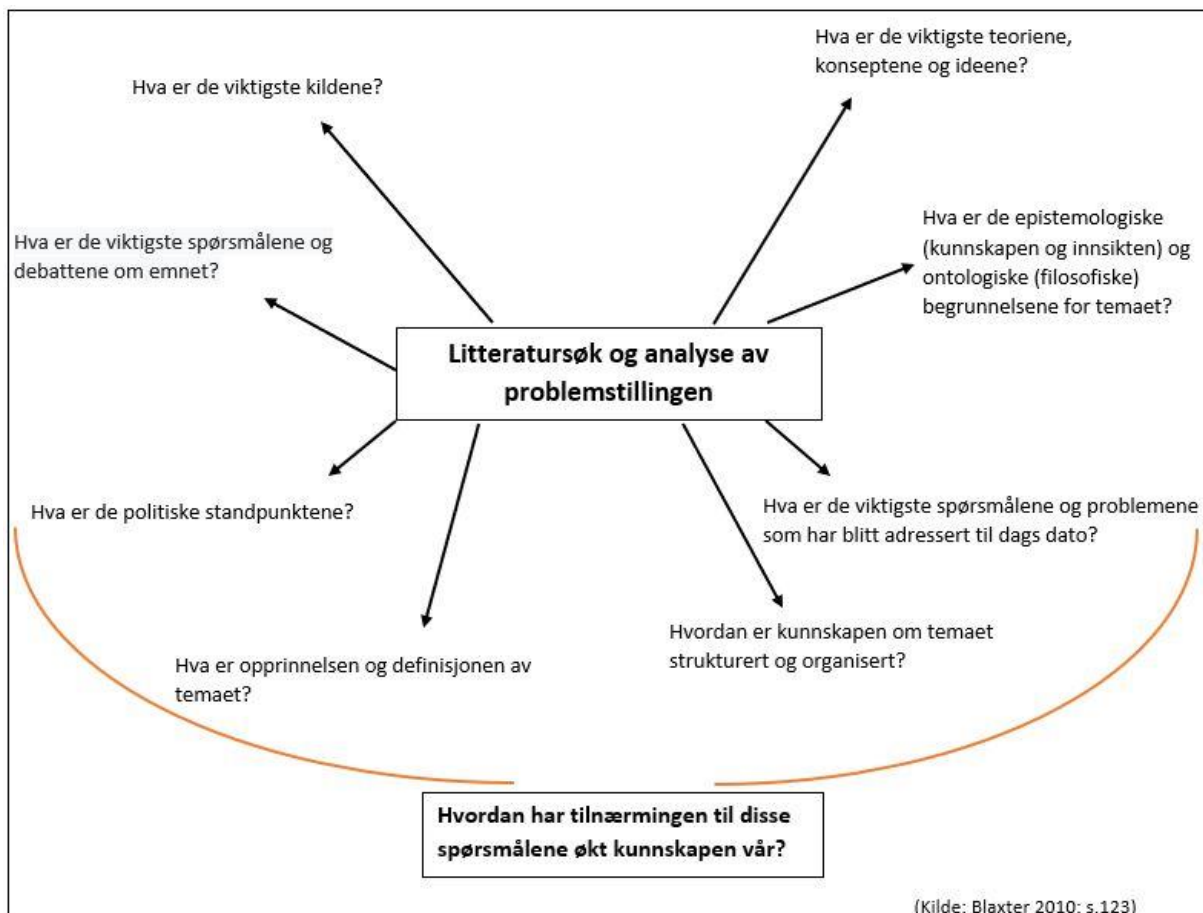
Denne studien vil først forklare viktigheten av frivillighetskulturen i Norge, og betydningen av hva den frivillighetskulturen betyr for norsk idrett. Videre vil formålet med studiet belyses på bakgrunn av hva som kommer frem i innledningen.

Metodekapittelet vil i detalj vise hvilken metode som er brukt, forsøke å belyse forståelsen av metoden og hvordan man mest hensiktsmessig benytter metoden i studiet. Metoden går også igjennom hvordan dette er gjort i praksis, og hvordan litteraturen bygger på metoden.

I den siste delen av studien vil resultatet av litteraturen bli lagt frem i resultatkapittelet, og helt til slutt vil konklusjonen oppsummere de erfaringene studien har bragt med seg.

2.0 Metode

I denne studien er det benyttet det vi i læren om vitenskapelig metode kaller for en litteraturstudie. En litteraturstudie baserer seg på innhenting, prosessering og evaluering av tidligere forskning på det temaet man har valgt. Ved å benytte seg av litteraturstudie som metode vil man oppnå det å sette sine egne studier i kontekst av hva som allerede er funnet på temaet, man sammenligner data og gir et rammeverk til fremtidig forskning. Ved å bruke litteraturstudie som metode kan man kan besvare en rekke spørsmål:

I følge Blaxter (2010) er det en rekke måter å angripe en litteraturstudie på. Vi skal ikke gå inn på disse her, men Blaxter (2010) poengterer at en god litteraturstudie går videre fra det å bare liste opp kilder for en analytisk studie av temaet, til at du kan utvikle din egen posisjon, analyse og konklusjon innen temaet. Hun lister også opp en rekke målsetninger for systematisk analyse i en litteraturstudie:

- Å adressere et spesifikt (fokuset og relevant) spørsmål
- Søke etter, lokalisere og samle inn resultater på en systematisert måte

- Redusere avvik og unøyaktigheter i alle faser av studien (publisering, seleksjon eller andre former for avvik)
- Å vurdere kvaliteten på forskningen i forhold til forskningsspørsmålet
- Å gjennomgå resultatene på en eksplisitt måte
- Å gjøre kunnskapsgrunnlaget mer tilgjengelig
- Å identifisere hull: Å legge frem nye forslag i sammenheng med eksisterende kunnskap
- Å foreslå en fremtidig forskningsagenda, og komme med anbefalinger
- Å presentere alle stadier av gjennomgangen i den endelige rapporten for å muliggjøre kritisk tenkning.

(Kilde: Blaxter 2010: s.124)

Yair Levy og Timothy Ellis (2006) støtter Blaxter i sin studie om litteraturstudier, og hevder at en god litteraturstudie bruker ideer i litteraturen for å rettferdiggjøre den spesifikke problemstillingen og at denne problemstillingen bidrar med noe nytt. I følge Levy & Ellis (2006) betyr kvalitet i en litteraturstudie passende bredde, dybde, klarhet og kortfattetet, effektiv analyse og syntese. Man skal også kunne forklare hvordan ett stykke forskning bygger på en annen, og gjennomføre en litteraturgjennomgang som skaper et solid grunnlag for å fremme kunnskap. En effektiv litteraturstudie skal også avdekke områder hvor det er behov for forskning.

På bakgrunn av disse definisjonene hevder Yair & Ellis (2006) at en effektiv litteraturstudie skal inneholde følgende kriterier:

- a) Metodisk analysere og fremstille kvalitetslitteratur
- b) Gi et fast grunnlag for et forskningsemne
- c) Gi et solid grunnlag for valg av forskning
- d) Demonstrere at studien bidrar med noe nytt til generell kunnskap eller fremmer forskningsfeltets kunnskapsbase.

(Kilde: Yair & Ellis 2006: s.182)

Man ser av studiene til Yair & Ellis (2006), og av definisjonene og målsetningene til Blaxter (2010) klare likhetstegn på hva som kjennetegner en god litteraturstudie. Det vil i denne litteraturstudien bli viktig å fange likhetene de viser til for en god og effektiv litteraturstudie, og gjennomføre dette på en hensiktsfull måte. Prosessen denne studien følger vil i størst grad være inspirert av studien til Yair & Ellis (2006), men målsetningene til Blaxter (2010) vil inkluderes som ledd i ulike stadier av prosessen.

2.1 Valg av metode

Yair & Ellis (2010) presenterer prosessen rundt utarbeidelsen av en litteraturstudie som en tre-delt prosess, og definerer denne prosessen som trinn for å samle, vite, forstå, anvende, analysere og frembringe og evaluere kvalitetslitteratur for å gi et solid grunnlag for tema og forskningsmetode. Videre skal denne tre-delte prosessen bidra til noe nytt i den generelle kunnskapsbasen til temaet. Den tre-delte prosessen kan illustreres slik:

(Kilde: Yair & Ellis 2010: s.182)

2.1.1 Inngang

Inngangen er viktig for at man i en litteraturstudie skal komme med et godt utfall. Yair & Ellis poengterer dette og hevder at en inngang som er feil, lav i kvalitet eller irrelevant vil føre til et ineffektivt utfall uavhengig av hvordan prosesseringen tar form. For å sikre riktige, relevante og selve kvaliteten av inngangen vil det være vesentlig å se på hva slags artikler man velger, hvor man henter de fra og hvilke søkekriterier man legger opp.

2.1.2 Inklusjon- og eksklusjonskriterier

For å kunne oppfylle disse kriteriene ble det opprettet et skjema med inklusjons- og eksklusjonskriterier. Et slikt skjema egner seg godt for systematisering, luke ut stoff av lav kvalitet og finne litteratur som opprettholder relevansen i studien.

Inklusjonskriterier:	Eksklusjonskriterier
• Norsk kontekst • Omhandler frivillighetsarbeid blant folk med minoritetsbakgrunn • Forskning publisert fra 2005-2020 • Faglig og strukturert innhold, med utgangspunkt i akademisk forskning, rapporter og litteratur • Organisert idrett fra europeiske land	• Forskning publisert før 2005 • Litteratur som omfatter uorganisert idrett • Litteratur som handler utelukkende om spesifikke kjønn • Organisert idrett utenfor Europa • Ikke norsk kontekst

2.1.3 Valg av inklusjonskriterier

Inklusjonskriteriene mine er valgt på bakgrunn av ulike valg. Jeg ønsket ikke å utelate engelsk som språk, da engelsk litteratur kan være med på å gi en ny vinkling på problematikken her i Norge. Om jeg kun skulle basert meg på norsk litteratur kunne jeg ikke i like stor grad sørge for at denne studien ville bidra med noe nytt innenfor området. Jeg valgte nyere studier som er publisert mellom 2005-2020. Grunnen til dette er at innvandring som tema er relativt ferskt, og statistikken rundt innvandrere i Norge har et særs lite datagrunnlag før 2005 (SSB.no). Jeg har valgte kun å inkludere litteratur som omhandler frivillighetsarbeid blant mennesker med minoritetsbakgrunn, da dette vil være en relevant vinkling inn mot frivillighetskulturen. Norsk idrett er per definisjon den idretten som går inn under NIF, det er derfor relevant for meg å se på organisert idrett og ikke uorganisert idrett i datainnsamlingen.

2.1.4 Datainnsamling

Temaet som jeg ville undersøke er dagsaktuelt i forhold til at det er et relativt nytt tema sett fra et lengre historisk perspektiv. Allikevel var det vanskelig å finne riktig stoff, og variasjon i stoffet grunnet pandemien som stengte nasjonen i 2020. Jeg måtte på grunn av dette basere meg mest på nettartikler og søk på internett foran bøker og ander litterære kilder. Dette gjorde at jeg fikk problemer med søkeord som kunne gjøre at jeg kunne snevre inn temaet etter hvert. Jeg fant ut av at temaet var spredt utover mangfoldige søkeord, noe som gjorde datainnsamlingen med spesifikke søkeord til en utfordrende oppgave.

2.1.5 Databaser

Ved valg av databaser baserte jeg meg på de henvisninger Høgskolen i Molde har på sine sider i tillegg til databaser jeg kjente fra før. Oria, BRAGE HiM og søk i biblioteket til høgskolen. Utenom Høgskolen i Molde sine henvisninger ble Google Scholar brukt, dette er den spesifikke søkemotoren for faglitteratur, og ligger under Google og ResearchGate som er en egen database for forskningspublikasjoner internasjonalt. Det var også ønskelig å benytte seg av SportDiscus, men denne databasen var det ikke mulig å få tilgang til.

2.1.6 Manuelt søk

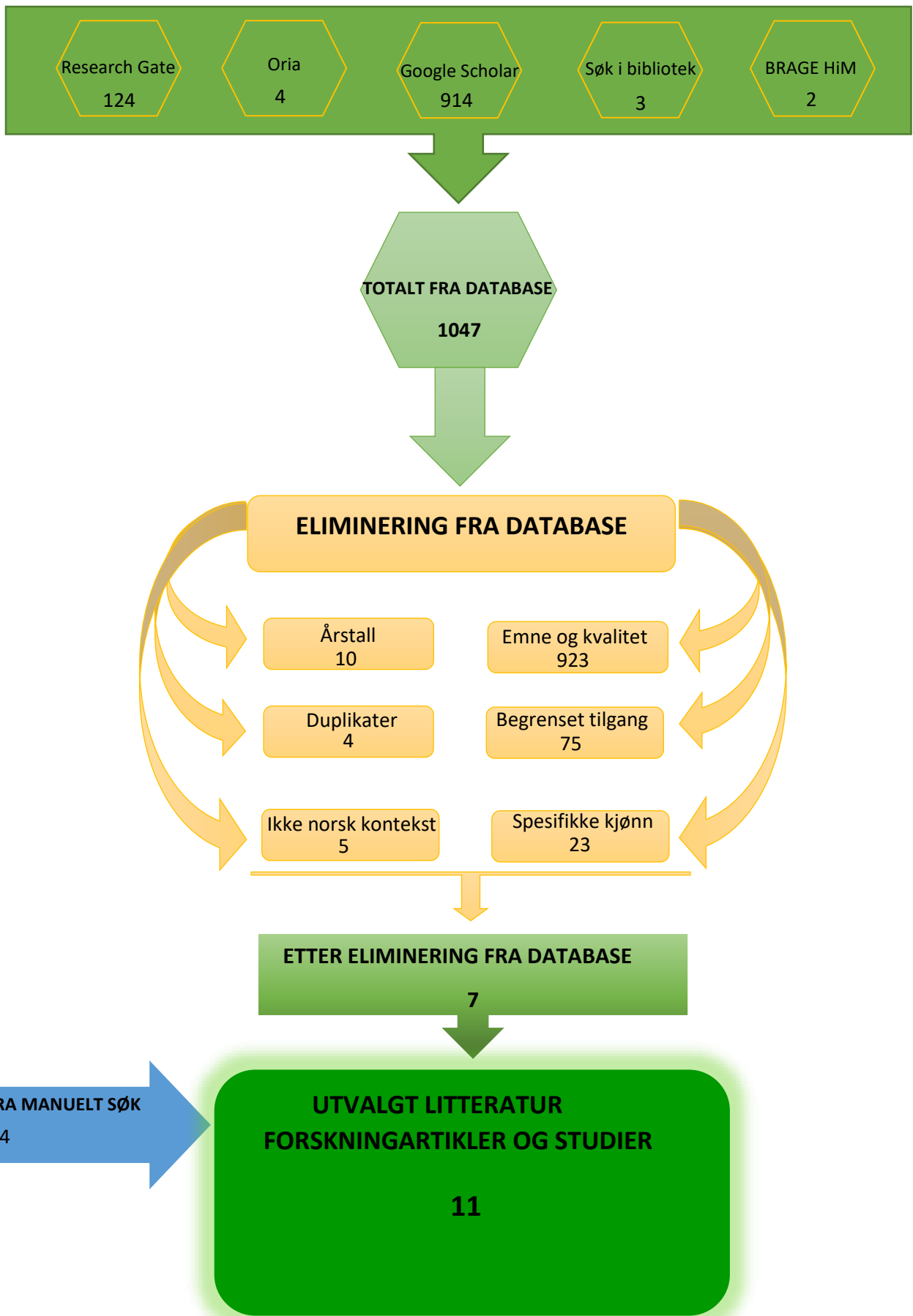
Ved gjennomgang av litteratur ble det særlig interessant og også gå igjennom referanselistene for å finne mer relevant litteratur. Derfor ble artikler gjennom manuelle søk inkludert i den utvalgte litteraturen, disse ble inkludert etter elimineringen av artikler fra databasene og gjennomgang av de som ble en del av studien.

2.1.7 Søkeord

Da jeg valgte å kun inkludere norsk som språk i inklusjonskriteriene mine var det vesentlig å benytte norske søkeord. For å kunne fange et bredt spekter av litteratur, og sikre at jeg hadde et godt nok grunnlag til prosesseringen valgte jeg et søkeord som går inn på frivillighet, det flerkulturelle aspektet jeg ønsker å se nærmere på, og idrett som kontekst.

«Frivillighet flerkulturell idrett».

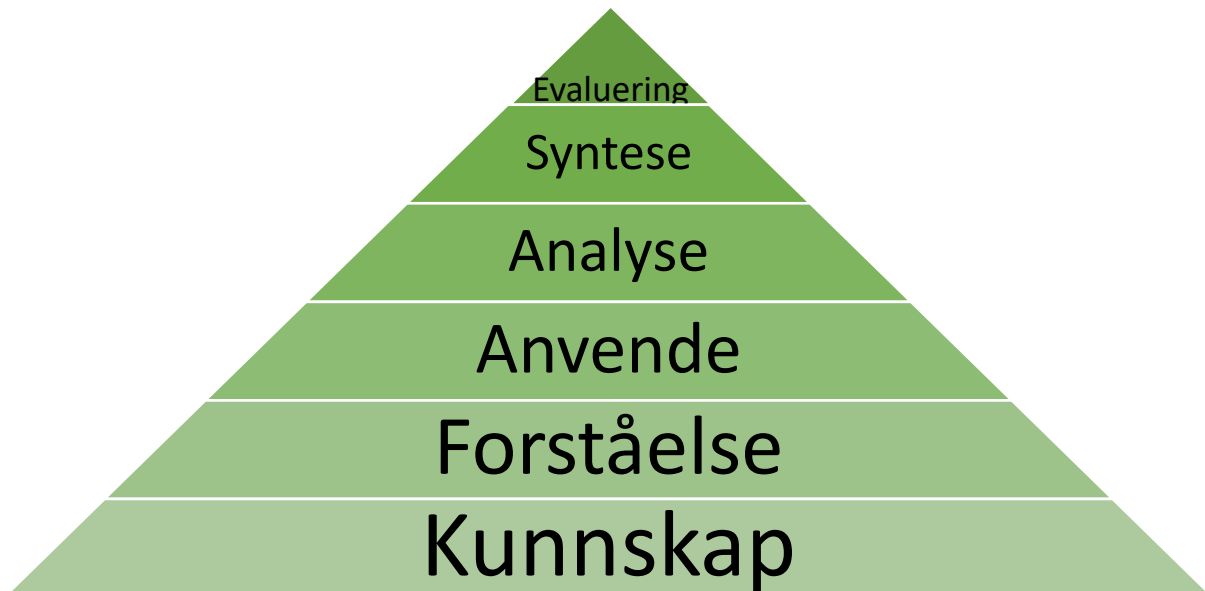

2.2 Prosessering

Det er avgjørende at artikler til analysen er av fagmessig kvalitet, og dette er en nødvendig betingelse i en litteraturstudie, men vel så viktig ifølge Yair & Ellis (2010) at dataene man finner er til nytte også i ny og fremtidig forskning. Yair & Ellis (2010) argumenterer videre for at det kreves en kognitiv innsats for å kunne analysere arbeidet rundt en litteraturstudie, og bruker Blooms taksonomi som utgangspunkt for dette, spesielt for de som er nye på feltet vil dette være en viktig inngang for å kunne lære litteraturstudier på en effektiv måte.

Forfatteren av denne studien er ny når det kommer til litteraturstudier, og kan ikke regnes som viderekommen eller ekspert på området. Det er derfor hensiktsmessig for denne studien å følge Yair & Ellis (2010), og bruke Blooms taksonomi under prosesseringen. Blooms taksonomi er en fremgangsmåte for læring, og bruker et hierarkisk system der man går fra

det nederste stadiet og utvikler kunnskapen sin slik at man havner øverst i hierarkiet (Forehand, 2005). Det er utarbeidet to ulike versjoner av Blooms hierarkiske modell der det har vært endringer i terminologien for de ulike, men som Yair & Ellis vil denne studien basere seg på den originale terminologien i Blooms hierarki. De ulike stadiene i Blooms taksonomi kan ifølge Forehand (2005) beskrives på følgende måte:

- **Kunnskap** innebærer å gjenkjenne ulike mønstre, strukturer eller settinger
- **Forståelse** innebærer å forstå materialet på en slik måte at man ikke trenger å referere til andre kilder for å forstå eller se konteksten
- **Anvende** handler om å få en dypere forståelse av temaet ved å utvelge stoff etter det temaet man har valgt. Man går fra det abstrakte til det mer konkrete materie
- **Analyse** handler om å plukke elementer fra litteraturen fra hverandre, og deretter sette dem opp hierarkisk med tanke på synspunkter og ideer som blir presentert i litteraturen. I Analysen organiserer og sammenligner vi litteraturen.
- I **Syntesen** setter vi sammen elementer og deler for å få en helhetlig forståelse. Her bruker virkemidler som argumentasjon, bedømmelse av litteraturen og kritisk tenkning.
- **Evaluering** er det som avgjør verdien av materie for det gitte formålet som var utgangspunktet i studien.

Som vi ser av forklaringene til de ulike nivåene i taksonomien, så kan kunnskap, forståelse og anvendelse benyttes inn mot selve utvelgelsen av litteratur, men for å unngå subjektive valg av litteratur i for stor grad ble det valgt å benytte database-søk med søkeord for å sikre objektiviteten i den litteraturen man har som utgangspunkt inn mot prosesseringen. Kunnskap, forståelse og anvendelse ble derfor brukt på en annen måte for å sikre at man benytter hele pyramiden i kunnskapsgrunnlaget inn mot den utvalgte litteraturen.

2.2.1 Kunnskap

For at studien skulle ta med hele taksonomien inn mot den valgte litteraturen ble først litteraturen lest ved å kun se på innledninger, konklusjoner og sammendrag. På denne måten kunne studien sikre kjennetegnene til kunnskap i taksonomien ved å gjenkjenne ulike mønstre, strukturer eller settinger. I denne studien var det spesifikt å finne gjenkjennelsesfaktorer som knyttet litteraturen opp mot problemstillingen og forskningsspørsmålene til studien.

2.2.2 Forståelse

Forståelsen ble brukt på en slik måte at det ble lest gjennom ulike deler i all den valgte litteraturen slik at konteksten av hver oppgave ble forstått, og at det ble sikret at litteraturen som er valgt ikke hadde noen markante henvisninger til annen litteratur som gjorde at litteraturen måtte forstås på bakgrunn av annen litteratur. I denne gjennomgangen ble det ikke funnet litteratur av den utvalgte litteraturen som i stor grad måtte forstås på bakgrunn av annen litteratur. All litteratur hadde henvisning til annen litteratur, men ikke i den grad at man ikke forsto konteksten i den valgte litteraturen.

2.2.3 Anvendelse

Anvendelsen slik vi ser av taksonomien handler om å velge ut stoff. Denne studien valgte som tidligere skrevet å basere utvelgelsen gjennom databasesøk, og således gå fra det abstrakte til det konkrete ved bruk av søkeord som var relevante. Anvendelse er derfor brukt inn mot de utvalgte artiklene på den måten at de artiklene med viktigst funn sett opp mot forskningsspørsmålene og problemstillingen blir anvendt i større grad enn de med mindre funn, og til en viss grad går man fra det mer abstrakte til det mer konkrete materie, slik anvendelse er beskrevet i taksonomien.

2.3 Utvalgelse av litteratur

Litteraturen som er inkludert i denne studien inneholder både kvalitative og kvantitative studier. Det største datagrunnlaget kommer fra en kvantitativ undersøkelse med 50 000 deltakere (Eimhjellen & Fladmoe, 2020), mens det minste datagrunnlaget baserer seg på 8 kvalitative intervjuer (Solheimsnes, 2016). På de neste sidene er den utvalgte litteraturen kategorisert med detaljinformasjon.

Artikkel 1:

Forfatter	Henrik Solheimsnes
Publikasjonsår	2016
Land	Oslo, Norge
Tidsskrift	Masteroppgave i idrettsvitenskap
Database	Google Scholar
Tittel	Inkludering av innvandrerforeldre som frivillige i fotballklubber
Hensikt	Hvorfor foreldre med innvandrerbakgrunn i mindre grad deltar som frivillige.
Metode	Kvalitative intervjuer og observasjon
Deltakere	8 innvandrerforeldre med barn i fotballen
Hovedfunn	Innvandrerforeldre som i sum har stor økonomisk, kulturell- og sosial kapital har større sjanse for å delta som frivillige.
Teori	Pierre Bourdieu & Robert Putnam
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 2:

Forfatter	Yngve Carlsson & Thomas Haaland
Publikasjonsår	2006
Land	Oslo, Norge
Tidsskrift	NIBR-notat, Kartlegningsrapport til Kultur og Kirkedepartementet
Database	Google Scholar
Tittel	Foreldredeltakelse i flerkulturelle idrettslag – en kartlegging
Hensikt	Å kartlegge foreldredeltakelse i idrettslag med en betydelig andel barn og unge med etnisk minoritetsbakgrunn
Metode	Innsamling av erfaringsbasert informasjon ved hjelp av kvalitative intervjuer og observasjon.
Deltakere	332 personer i 19 forskjellige fotballag
Hovedfunn	Minoritetsforeldre er ikke så passive som fryktet. Med en personlig anmodning til oppgaver tilpasset språknivå og ferdigheter stiller de opp.
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 3:

Forfatter	Anne-Marte Watnaas Bache-Gabrielsen
Publikasjonsår	2016
Land	Oslo, Norge
Tidsskrift	Masteroppgave i sosiologi
Database	Google Scholar
Tittel	Nærmiljøet i byen - Bjørndal som et flerkulturelt nærmiljø
Hensikt	Undersøke hvilke mekanismer som er med på å skape et fellesskap i det flerkulturelle og urbane nærmiljøet på Bjørndal
Metode	Kvalitative intervjuer med informanter og observasjon
Deltakere	Beboere på Bjørndal mellom 25-35 år
Hovedfunn	Kontakten i organisert aktivitet oppleves som sammenbindende, ikke brobyggende
Teori	Robert D. Putnam
Vurdering av kvalitet	Inneholder 4 av 5 inklusjonskriterier*

Artikkel 4:

Forfatter	Jon Horgen Friberg & Heidi Gautun
Publikasjonsår	2007
Land	Norge
Tidsskrift	Rapport skrevet på oppdrag fra barne- og ungdomsrådet i Oslo
Database	Google Scholar
Tittel	Inkludering av etniske minoriteter i frivillige organisasjoner og fotballag for barn og unge
Hensikt	Å se nærmere på hvordan frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner og fotballag forholder seg til spørsmål om rekruttering og inkludering av barn med etnisk minoritetsbakgrunn.
Metode	Kvantitative spørreundersøkelser og kvalitative intervjuer og fokusgruppe-intervjuer
Deltakere	909 deltok i spørreundersøkelsene, deltakere i de kvalitative metodene er ikke oppført.
Hovedfunn	Nesten syv av ti av dem som har spillere med minoritetsbakgrunn på laget, oppgir at foreldrene er mindre aktive enn foreldre med norsk bakgrunn. 66% opplever det som et problem, og 91% av de som har over 50% spillere med minoritetsbakgrunn på laget anser det også som et problem.
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 5:

Forfatter	Karin Oline Kraglund og Bernard Enjolras
Publikasjonsår	2017
Land	Norge
Tidsskrift	Rapport
Database	Google Scholar
Tittel	NORSK FRIVILLIGHET: Utviklingstrender og samfunnseffekter
Hensikt	Oppsummere forskningen som har blitt gjennomført ved Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor i perioden 2013-2017
Metode	Kvantitative spørreundersøkelser, kvalitative intervjuer
Deltakere	
Hovedfunn	Individuelle betingelser slik som sosioøkonomiske ressurser, nettverk og livsfase, holdninger og motivasjon, samt organisatoriske trekk antas å virke inn på hvorfor man yter frivillig innsats
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 4 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 6:

Forfatter	Guro Ødegård og Johannes Berg
Publikasjonsår	2014
Land	Oslo, Norge
Tidsskrift	Notat
Database	Google Scholar
Tittel	Etniske minoriteters deltagelse og posisjon i lokaldemokratiet
Hensikt	Å finne ut av i hvilken grad lokaldemokratiet er integrerende i den grad at de som ønsker det, har mulighet for å delta og påvirke politiske beslutninger
Metode	Litteraturanalyse
Deltakere	
Hovedfunn	I forhold til idretten er det individuelle, organisatoriske og systembetingende barrierer for deltakelse i frivilligheten
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 4 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 7:

Forfatter	Signe Bock Segard
Publikasjonsår	2011
Land	Oslo/Bergen, Norge
Tidsskrift	Et forskningsbasert notat
Database	Google Scholar
Tittel	Frivillig sektor og innvandrere
Hensikt	Utgjøre et forskningsbasert innspill til departementets pågående arbeid med revidering av tilskuddsordninger knyttet til innvandrersorganisasjoner spesielt, og frivillig sektor og folk med innvandrerbakgrunn mer generelt
Metode	Landsdekkende spørreundersøkelse via telefon, litteraturgjennomgang og casestudie.
Deltakere	992 personer
Hovedfunn	Det er flere ulike barrierer for deltakelse i frivilligheten, og selv om språk og botid peker seg ut er det også andre individuelle, organisatoriske og politiske barrierer.
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 8:

Forfatter	Guro Ødegård
Publikasjonsår	2010
Land	Oslo, Norge
Tidsskrift	Rapport
Database	Manuelt Søk
Tittel	Foreningsliv i et flerkulturelt lokalsamfunn
Hensikt	Være en inngangsport til ny kunnskap om den betydning både det minoritets- og majoritetsetniske foreningslivet kan ha som arena for sosial og politisk interaksjon
Metode	Feltarbeid, kvalitative intervjuer og observasjoner.
Deltakere	14 intervjuer av informanter
Hovedfunn	Det har ikke vært et sivilsamfunn som har vært med å dra lasset med tanke på å skape et overordnet organisatorisk fellesskap
Teori	Bonding & Bridging
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 9:

Forfatter	Ivar Eimhjellen & Signe Bock Segard
Publikasjonsår	2010
Land	Oslo/Bergen, Norge
Tidsskrift	Rapport
Database	Manuelt Søk
Tittel	Etniske minoriteter og frivillige organisasjoner
Hensikt	Å se nærmere på status for etniske med ikke-vestlige minoriteters deltagelse i frivillige organisasjoner
Metode	Landsrepresentativ telefonundersøkelse
Deltakere	992
Hovedfunn	Det har ikke vært et sivilsamfunn som har vært med å dra lasset med tanke på å skape et overordnet organisatorisk fellesskap
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 10:

Forfatter	Svein Ingve Nødland & Anders Vassenden
Publikasjonsår	2011
Land	Stavanger, Oslo
Tidsskrift	Rapport
Database	Manuelt Søk
Tittel	Inkludering i Idrettslag – Gjennomgang av en tilskuddsordning
Hensikt	Måle måloppnåelse i gjennomgangen av tilskuddsordningen etter omleggingen.
Metode	Dokumentanalyse og kvalitative intervjuer
Deltakere	Ca 60 dokumenter og 20 intervjuer
Hovedfunn	Gjennomgangen viser et betydelig mangfold av tilbud når det gjelder målgrupper, idretter og organisering. Generelle tilbud som omfatter både minoritet og majoritet og begge kjønn, er mest utbredt.
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 11:

Forfatter	Ivar Eimhjellen & Audun Fladmoe
Publikasjonsår	2020
Land	Stavanger, Oslo
Tidsskrift	Rapport
Database	Manuelt Søk
Tittel	Frivillighet, klasse og sosial ulikhet
Hensikt	Få et klarere bilde av sammenhengene mellom individers sosiale posisjon og deres frivillige engasjement.
Metode	Landsrepresentativ spørreundersøkelse
Deltakere	Ca 50 000
Hovedfunn	De viktigste enkeltfaktorene for å forstå ulikhet i frivillig arbeid er kjennetegnet ved sosiale nettverk, utdanningsnivå, familiebakgrunn og arbeidstilknytning.
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

2.4 Analyse

Analysen er den første delen av taksonomien som tydelig går inn på prosesseringen av den utvalgte litteraturen. Analysen skal plukke elementer fra hverandre, og deretter sette dem hierarkisk med tanke på synspunkter og ideer som blir presentert i litteraturen. I

analysedelen organiserer og sammenligner vi litteraturen. For å kunne gjøre dette på en systematisk måte har denne studien etablert en matrise (Vedlegg 1) basert på forskningsspørsmålene til studiet og Blaxter (2010) sin tilnærming til spørsmål som øker kunnskapen vår. Basert på forskningsspørsmålene til studien og Blaxter sine spørsmål:

- Hvordan er kunnskapen om temaet strukturert og organisert?
- Hva er de viktigste spørsmålene og debattene om temaet?
- Hva er de viktigste teoriene, konseptene og ideene?

For å kunne besvare spørsmålene fra Blaxter (2010) og studiens forskningsspørsmål består matrisen av: *Forfatter/Publikasjonsår/Land/Tidsskrift/Database/Tittel/Hensikt med studien/Metode valgt/ Deltakere/Hovedfunn/Konklusjon kort oppsummert/Teori og en vurdering av kvaliteten på litteraturen i henhold til inklusjonskriteriene.*

Litteraturen ble først strategisk gjennomgått i to sorteringsfaser. Første fase var å sammenligne titlene på litteraturen, og ved å finne overordnede sammenhenger sortere dem etter hverandre basert på hvor nær tilknyttet de kunne være sett fra et overordnet perspektiv. Deretter ble hovedfunn og konklusjoner sammenlignet i den andre sorteringsfasen. De ble sortert basert på hovedfunn og konklusjoner fra mest like til mest ulike.

Etter sorteringsfasen ble litteraturen gjennomgått én etter én, og alle tekster ble elektronisk fargekodet.

- Gul farge ble benyttet ved funn, og viktige poenger som denne studien ønsket å ha med videre.
- Rosa farge ble benyttet i markeringen av informasjon som var vesentlig for introduksjon
- Grønn farge ble benyttet for å markere informasjon som var vesentlig for diskusjon
- Blå farge ble benyttet for å utheve konklusjoner slik at man kunne sammenligne dem på et senere stadium.
- Rød ble benyttet der teorier ble nevnt, eller forklaringer rundt brukte teorier.

Basert på matrisen og de funn som ble gjort i tekstene ble det opprettet en ny matrise (Vedlegg 2) som besvarer forskningsspørsmålene mer konkret og viser sammenhenger mellom litteraturen og forskningsspørsmålene. Dette ble gjort for å forenkle de funn som er nær tilknyttet forskningsspørsmålene og for å enklere kunne vise frem funn i resultatet av denne studien. Ord og uttrykk benyttet i matrisen er så langt det lar seg gjøre fra litteraturen som ble benyttet. Dette for å vise de ulike begrepene som blir brukt om temaet, men også for å ikke omdefinere begrepene som er blitt brukt og da risikere feiltolkning av litteraturen. I de tilfellene ord og uttrykk er endret er det benyttet overordnede uttrykk slik at man kan fange essensen av det som er beskrevet i litteraturen.

2.5 Validitet og reliabilitet

I en litteraturgjennomgang bygger man opp datagrunnlaget basert på hva andre har skrevet. Dette betyr at vi må ha en gyldighet (validitet) og pålitelighet (reliabilitet). I henhold til Jacobsen (2015) vil man for en dokumentanalyse måle gyldighet indirekte når primærdata er umulig å innhente. Problemstillingen og forskningsspørsmålene i denne studien er konkrete og tydelige, noe som beviselig vil gjøre det enklere å forstå hva som faktisk blir undersøkt, og da sikre validiteten. For reliabilitet handler det ifølge Jacobsen (2015) om å undersøke hvordan dokumentene passer inn og om vi kan stole på de kildene dataene kommer fra. Mye av litteraturen er innhentet fra kjente akademiske databaser som kan sies å ha god pålitelighet. I tillegg refererer mye av den utvalgte litteraturen til hverandre, noe som sikrer reliabiliteten i større grad da disse sekundærkildene også er brukt i annen akademisk forskning. Det er kun brukt norsk som språk, og med norsk kontekst vil også dette være noe som sikrer reliabiliteten.

3.0 Resultat

Som vi så av innledningen er det på landsbasis forutsigbare og solide tall når det kommer til villigheten av å drive frivillig arbeid i norsk idrett, men som vi også var inne på i innledningen er frivilligheten under press i områder med sosioøkonomiske utfordringer. I dette resultatkapitlet skal vi gå nærmere inn på problemstillingen denne studien har basert seg på, og samtidig prøve å besvare forskningsspørsmålene.

Resultatet av denne studien bygger på den utvalgte litteraturen studien endte opp med etter elimineringen av database-søkene og gjennomgang av litteratur fra manuelle søk. For å kunne gi en enklere oversikt over de barrierene og utfordringene litteraturen peker på er den forenklete matrisen (Vedlegg 2) lagt fremst i resultatkapittelet. Dette gir en overordnet oversikt over hvilke barrierer litteraturen peker på. De barrierene/utfordringene som litteraturen peker på i matrisene (Vedlegg 1 og Vedlegg 2) skrevet så langt det lar seg gjøre nøyaktig slik de er beskrevet i den opprinnelige litteraturen. Dette er gjort for å vise at de samme barrierene blir beskrevet ulikt, noe som kompliserer problemstillingen, men også for at denne studien ikke skal omformulere barrierene/utfordringene og risikere feiltolkning av litteraturen.

Tittel, Forfatter og Årstall	Årsaker til mindre deltakelse i frivilligheten
<i>Inkludering av innvandrereforeldre som frivillige i fotballklubber, Solheimsnes Henrik, 2016</i>	• Ressurser i klubb • Kostnader • Tid • Bilkjøring • Manglende interesse • Forståelse av frivillighetskultur • Integrering • Språk • Tillit • Oppstart • Fellesskap
<i>FORELDREDELTAELSE I FLERKULTURELLE IDRETTSLAG - en kartlegging, Calsson Yngve & Haaland Thomas, 2006</i>	• Nedprioriteringer • Inkludering • Kultur • Norsk foreldrekultur • Ikke kommet i kontakt med idrettslaget
<i>Nærmiljøet i byen - Bjørndal som et flerkulturelt nærmiljø, Anne-Marte Watnaas Bache-Gabrielsen, 2016</i>	• Forsvinner barna, forsvinner foreldrene • Barnløshet • Kulturelle forskjeller • Språk
<i>Inkludering av etniske minoriteter i frivillige organisasjoner og fotballag for barn og unge, Friberg Horgen Jon & Gautun Heidi, 2007</i>	• Dugnadsforpliktelser • Kultur • Disponerer ikke bil • Arbeidstider
<i>NORSK FRIVILLIGHET: Utviklingstrender og samfunnseffekter, Kraglund Line Karin, Enjolras Bernard, 2017</i>	• Mangel på tid • Manglende interesse • Svake sosiale nettverk • Dårlig helse
<i>Etniske minoriteters deltagelse og posisjon i lokaldemokratiet, Ødegård, Guro, Bergh Johannes, 2014</i>	• Individuelle barrierer • Organisatoriske barrierer • Systembetingende barrierer

<i>Frivillig sektor og innvandrere – Et forskningsbasert notat, Segard Bock Signe, 2011</i>	• Språk • Botid • Utdanningsnivå • Husholdningsinntekt • Sivil status • Førstegenerasjonsminoritet • Viktighet • Lojalitet • Hvor de skal starte • Ukjent foreningskultur • Tradisjonell driftsform • Avideologisering • Individualisering • Endringer i offentlig politikk
<i>Foreningsliv i et flerkulturelt lokalsamfunn, Ødegård Guro, 2010</i>	• Økonomiske barrierer • Språklige barrierer • Organisatoriske barrierer • Norsk frivillighetskultur • Tradisjonell drift • Eksklusive posisjoner
<i>Etniske minoriteter og frivillige organisasjoner, Eimhjellen Ivar & Segard Bock Signe, 2010</i>	• Arbeidssituasjon • Andre aktiviteter • Manglende interesse • Helseproblemer • Manglende nettverk • Kunnskap om frivillig deltakelse
<i>Inkludering i idrettslag – Gjennomgang av en tilskuddsordning, Nødland Ingve Svein og Vassenden Anders, 2011</i>	• Praktiske barrierer • Språklige barrierer • Kulturelle barrierer • Hindringer på den «norske» siden
<i>Frivillighet, klasse og sosial ulikhet, Eimhjellen Ivar & Fladmoe Audun, 2020</i>	• Utdanning • Inntekt • Nettverk

Ved gjennomgangen av den utvalgte litteraturen har det kommet frem at mye av litteraturen er inne på mange av de samme temaene, men bruker forskjellig språk i fremstillingen av de aktuelle utfordringene de presenterer. For å kunne fange dette under samme paraply har det vært hensiktsmessig å opprette samlebetegnelser for å fange problemstillingene og sette dem opp mot hverandre i resultatet.

Følgende samlebetegnelser ble opprettet:

- Kulturelle barrierer

- Språklige barrierer
- Tidsbarrierer
- Økonomiske barrierer
- Organisatoriske barrierer

3.1 Kulturelle barrierer

Når man ser på barrierene som forårsaker mindre deltakelse i frivilligheten blant innvandrere, folk med minoritetsbakgrunn og i områder med sosioøkonomiske utfordringer er det den kulturelle barrierer som går igjen flest ganger. I 7 av de 11 utvalgte litterære tekstene nevner ulike kulturelle barrierer for at villigheten til frivillig arbeid er dårligere hos mennesker med minoritetsbakgrunn eller mennesker som bor i områder med sosioøkonomiske utfordringer. Som den barrieren som er oftest nevnt i litteraturen er det tydelig at dette er en av hovedårsakene til at frivilligheten er under press i områder med sosioøkonomiske utfordringer. Solheimsnes (2016) ser på dette med et perspektiv som går inn på betydningen av å være førstegenerasjonsinnvandrer kontra andregenerasjonsinnvandrer. Informantene i den kvalitative studien hevder at det er enklere for mennesker som er mer integrert i det norske samfunnet å bidra inn mot frivilligheten da de har bedre forutsetninger for å kunne forstå idrettens oppbygning, og at viktigheten av å ha lært grunnleggende kulturelle ferdigheter i norsk kontekst i en tidlig fase av livet er en avgjørende faktor for å bidra i frivillig arbeid. Dette støttes i studien til Nødland & Vassenden (2011) som fant ut at et sted som Furuset i Oslo, som har betydelige sosioøkonomiske utfordringer, i stor grad lykkes med å heller fokusere på andregenerasjons innvandrere. Dette kan forstås som at mennesker med minoritetsbakgrunn har en tanke om at man må være integrert i kulturen i Norge før de har mulighet til å kunne bidra i frivilligheten på en hensiktsmessig måte, og man må opparbeide seg en kulturell forståelse av hva som er «norsk» før man har noe å bidra med i frivilligheten i norsk idrett. Ødegård (2010) har også i sine kvalitative funn ting som tyder på at integrering er en vesentlig faktor, eller mangelen på den. I denne studien ble det hevdet at ikke-etniske ønsket å integrere seg, og at de segregerte seg fra de tradisjonelle norske foreningene ved å holde seg for seg selv, og lage egne aktiviteter som kun var for spesifikke nasjonaliteter. Det tyder på at andre kvalitative studier finner kulturelle forskjeller som en avgjørende faktor, og Bache-Gabrielsen (2016)

fant i sin studie om Bjørndal at mange ikke-etniske hadde en forståelse av at skolen stod for idrettsinitiativer. Det kan sees en klar sammenheng mellom disse to kvalitative studiene der manglende forståelse av norsk kultur blir utslagsgivende. Solheimsnes (2016) peker på viktigheten av å være integrert i det norske samfunnet og forstå den norske kulturen, og Bache-Gabrielsen (2016) sine funn viser at ikke-etniske foreldre tar med seg kulturen fra sine opprinnelsesland, der skolevesenet er hovedaktøren inn mot idrett, inn i det norske samfunnet og at dette skaper en misoppfatning av norsk idrettskultur. Dette støttes av informantene i Ødegård (2010) sin studie som hevder at ikke-etniske ikke forstår systemoppbyggingen av et idrettslag, og derfor ikke forstår hva som kreves for å opprettholde aktiviteten i et idrettslag.

Kulturelle barrierer trenger ikke nødvendigvis handle om manglende forståelse eller misoppfatninger i forhold til norsk kultur. Friberg og Gautun (2007) hevder i sin kvalitative studie av etniske minoriteter i frivillige organisasjoner at den kulturelle forskjellen som kan skape fravær av deltakelse inn mot frivilligheten handler om kjønn, og kjønnenes rolle i samfunnet. Informanter i denne studien viste til at det i mange kulturer er mannen som sørger for mat på bordet og er den i familien som arbeider. Kvinnens rolle er å holde husstanden i gang, og sørge for de daglige gjøremålene, og nettopp her så innebærer muligens det å sende barna på fritidsaktiviteter, men det innebærer ikke å delta i frivilligheten selv. Kjønnroller står sterkere i ikke-vestlige land, og det å jobbe frivillig i idretten inngår ikke i kvinnens rolle i husstanden. I familier med tydelige kjønnroller kan rett og slett frivillig arbeid falle mellom to stoler, da det ikke normalt hører til i noen av kjønnenes roller. Kjønnrollene er basert på hva man bidrar med inn mot husstanden, og der mannen arbeider og kvinnen tar vare på huset i det daglige er det ikke plass eller naturlig jobbe frivillig. Bache-Gabrielsen (2016), Friberg og Gautun (2007) er inne på det dette med hjemmets forståelse av hvem som er ansvarlig for å bidra inn mot idretten. Av disse studiene kan det tyde på at de ikke-etniske familiene ser på det som andres oppgaver å arbeide i frivilligheten, enten ved at det er organisert av andre aktører enn familien, eller at det ikke er en naturlig del av familieoppgavene. Likheten er at det ikke anses som en naturlig oppgave for dem å påta seg i henhold til den kulturen de kommer fra. Dette støttes opp av Ødegård (2014) som viser til at menn er mer integrert i tradisjonelle organisasjoner enn

kvinner med samme landbakgrunn, og at jenter, grunnet religiøs og kulturell praksis, er underrepresentert i ulike organisasjoner.

Som vi var inne på i innledningen er den norske idrettskulturen tuftet på frivillighet, og ønsket om å bidra. Motivasjonen vår ligger i å se verdien av dugnad, og hva dugnad bidrar til for den norske idretten. Også her kan man vise til kulturelle motpoler som gjør at det ikke nødvendigvis er naturlig og selvsagt for ikke-etniske å bidra med frivillig arbeid med samme motivasjonsfaktorer som etnisk norske. Seggaard (2011) hevder at det er en forskjell i motivasjonsfaktorene til etnisk norske og ikke-etniske. Ikke-etniske har et større behov for å se betydningen av det frivillige arbeidet de gjør, og hva dette arbeidet kan føre med seg. Ikke-etniske er mer opptatt av at kontaktnettverket man opparbeider seg i frivilligheten skal være til hjelp senere i arbeidslivet. Dette er en stor kulturell forskjell mellom etniske og ikke-etniske. Etnisk norske ser verdien av selve arbeidet de gjør for idrettslaget, mens ikke-etniske kobler viktigheten opp mot hva de selv kan få ut av det frivillige bidraget på lengre sikt, og er i så måte mye mer strategiske i sine valg om å bidra frivillig.

3.2 Språklige barrierer

En annen barriere som ligger i nær tilknytning til den kulturelle barrieren er den språklige barrieren. Selv om språk er noe som inngår i det å bli integrert, og at språket er en forutsetning for å bli bedre integrert i det norske samfunnet har denne studien valgt å inkludere språkbarrieren som en egen barriere. Dette er fordi min oppfattelse var at den språklige barrieren ikke nødvendigvis trenger å være en barriere for å delta frivillig, og at det da var interessant å se på hva studiene henviste til hva angår språk, og spesifikt hvorfor dette anses som en barriere som fører til mindre frivillighet. Segard (2011) går sterkt imot min oppfattelse av at språk ikke trenger å være en barriere, og hevder dette er blant de viktigste barrierene for deltagelse i frivillig arbeid, og at de som behersker språket dårlig vil kvie seg for å delta. Spesielt er det kvinnene som syntes språk er viktig, og dette er en viktigere faktor for kvinner enn for menn. Ødegård (2010) støtter Segard i denne påstanden og viser til at dette er den viktigste enkeltfaktoren for at kvinner ikke deltar i organisasjoner, og at for begge kjønn er større sannsynlig å delta om man behersker språket. Der Ødegård ikke spesifikt går inn på hvorfor viser Carlsson & Haaland (2006) at nyansene i vårt språk kan være med på å gjøre dette til en viktig faktor, og at mange foreldre er redd for å bli misforstått i sosiale settinger. Carlsson & Haaland (2006) viser også til at mange idrettsaktiviteter krever lite språkkompetanse, men at dette er gjeldende for idrettsdeltakelse, og ikke i frivillig arbeid. Man kan se på dette som at ikke-etniske ser det som avgjørende at de gjør seg forstått og at de forstår majoriteten før de er villige til å delta i frivillig arbeid. Allikevel ser vi studier som viser at det å ikke forstå språket i førsteomgang ikke trenger å være en barriere. Solheimsnes (2016) peker allikevel på tilfeller der frivilligheten har vært en viktig bidragsyter for å lære seg språket. En av informantene i hans studie trosset denne barrieren og deltok i frivillig arbeid, noe som førte til at informanten lærte seg språket bedre. Man ser av disse studiene at språket er en viktig faktor for ønsket om å bidra i frivilligheten, men at man også kan bruke frivilligheten til å lære seg språket, og i så måte kan frivilligheten bli en arena for å heve sin kulturelle kapital og språkkunnskaper. Kan det også være at idretten skaper denne barrieren? Bache-Gabrielsen (2016) har i sine studier funnet at foreldredeltakelsen blir svekket fordi ikke-etniske foreldre ikke mottar informasjon om aktiviteten på grunn av språkutfordringer, og at dette var en avgjørende faktor. Av disse studiene ser vi at å kunne språket er en vesentlig faktor for å få med seg

informasjon, og for å føle at man har muligheten til å delta. Det er også viktig for de ikke-etniske å føle at de forstår og gjør seg forstått før de ønsker å være med. Noe av viktigheten kan ligge i egen stolthet, og Carlsson & Haaland (2006) viser til at mange idrettsaktiviteter krever lite språkkompetanse, men at dette er gjeldende for idrettsdeltakelse, og ikke i frivillig arbeid, og at mange foreldre kan syntes det er flaut å ikke kunne kommunisere enkelt med andre foreldre. Solheimsnes (2016) hevder dette handler om å bygge tillit, og at språkbarrierene kan brytes ved å vise at språket ikke nødvendigvis trenger å være avgjørende. Av studiene ser vi at Solheimsnes har funnet indikatorer på at språk ikke nødvendigvis er så avgjørende som andre studier hevder, og at tillit er en nøkkel for å bryte denne barrieren. Carlsson & Haaland (2006) har spesifikke funn som viser at bygging av tillit ved å møte opp hjemme hos foreldrene og informere på denne måten kan gi stor gevinst inn mot foreldreinnsatsen i idretten.

3.3 Tidsbarrierer

Tidsaspektet er en faktor som går igjen i ulike deler av den utvalgte litteraturen. Som tidligere nevnt i studien er faktorer som inntekt, utdanning og sosial status tydelige indikatorer på om man deltar i frivilligheten. Dette støttes også av Kraglund & Enjolras (2017), som viser til at sosiale ressurser er nært tilknyttet frivillig engasjement. Enklere sagt; jo mer utdannet du er og jo mer du tjener, jo større sjans er det for at du jobber som frivillig i idretten. Det er allikevel ikke slik at utdanningen din gjør at du har ser verdien av frivillighet i større grad enn mindre utdannede mennesker, og at dette er grunnen til at mindre utdannede mennesker bidrar i mindre grad. Mindre betalte jobber som krever mindre utdanning har som oftest mindre fleksible arbeidstider, og det kan derfor være vanskeligere for innehaverne av slike arbeidssituasjoner å delta i frivilligheten. Eimhjellen & Seggaard (2010) fant ut at ikke-etniske oppga en krevende arbeidssituasjon som en svært viktig barriere for å delta med hele 10 prosentpoeng mer enn majoriteten. Av dette ser vi at de som jobber ugunstige arbeidstider har en høyere terskel for å delta som frivillige, og det kan også gjøre det vanskeligere å følge opp barna på andre måter enn kun å jobbe som frivillig i idretten. Noe så enkelt som å kjøre barn til trening og kamper blir umulig med ugunstige arbeidstider, og dette viste også rundspørringen Friberg & Gautun (2009) gjorde i sin rapport om inkludering av minoriteter. Mange fedre slet med å kjøre barnet til trening fordi de jobbet skift med tider som falt på samme tidspunkt som fritidsaktiviteter, eller at de jobbet

to jobber. Det tamilske miljøet som Ødegård (2010) gikk nærmere inn på i sin studie bekrefter dette, og hun viser til at mange i det tamilske miljøet på Veitvet ofte har to jobber. Dette støttes også av informantene til Solheimsnes (2016) som opplever at mange foreldre med minoritetsbakgrunn jobber på ugunstige tidspunkter. Tidsbarrieren er en barriere det kan være umulig å endre, og som faktisk gjør det umulig å kunne delta som frivillig, allikevel mener noen informanter i Solheimsnes (2016) at det kun handler om prioriteringer.

I litteraturen kom det frem et annet perspektiv på tidsaspektet som ikke ble tatt opp av de ovennevnte studiene, men som helt klart kan anses som en tidsbarriere. «Botid» i Norge er også en tidsbarriere som er en faktor inn mot frivilligheten. Botid er hvor lenge du har bodd i Norge, og hva dette slår ut på deltakelsen i frivilligheten. Seggaard (2011) gjorde funn som indikerer at minoritetsgrupper som har bodd i Norge i minimum fem år deltar i mindre grad enn den vestlige majoriteten når det kom til frivillig arbeid innen kultur- og fritidssektoren, og at lengden på botiden var av betydning for om minoriteter engasjerte seg i frivillige organisasjoner. Dette kan også ha en sammenheng med de kulturelle barrierene vi var inne på, men her ser vi at det ikke kun er det daglige tidsklemma som er en avgjørende barriere når det kommer til tid, men også tiden man har oppholdt seg i Norge.

3.4 Økonomiske barrierer

«Personer som tjener godt og er i arbeid, har gjerne større sannsynlighet for å delta i frivillig arbeid enn andre» (Eimhjellen & Fladmoe, 2020, s.8). Ødegård & Berg (2014) og Seggaard (2011) viser til lignende funn, og at den mest kjente individuelle barrieren er svak økonomi. Hvordan kan det ha seg at folk som faktisk er i arbeid har større muligheter til frivillig arbeid enn de som står utenfor arbeidsmarkedet? Å ikke arbeide skal gi deg mer tid, noe som vil fjerne standpunktargumentene vi var inne på i tidsbarrierene. Eimhjellen & Fladmoe (2020) hevder at å være i arbeid har en positiv effekt på sannsynligheten for å delta i frivillig arbeid. Gjennom arbeidssituasjonen vil mennesker skape sosiale relasjoner, bygge nettverk og på den måten bli kjent med muligheten for å delta i frivillig arbeid. Eimhjellen & Audun Fladmoe (2020) fant i sine studier at om man får en forespørsel gjennom nettverket sitt om å delta i frivillig arbeid vil sannsynligheten for at man deltar firedobles. Solheimsnes (2016) ser nærmere på de økonomiske barrierene i idretten, og viser til at de høye kostnadene som er på mange fotballag kan føre til en følelse av at man ikke trenger å bidra med frivillig arbeid. Det var flere informanter i denne studien som pekte på at høye deltakeravgifter faktisk

ekskluderer barn fra å være med, og at dette da naturlig nok også ekskluderer familien. Det samme ser man også i Bache-Gabrielsen (2016) sin studie om at foreldrene slutter å bidra om barna slutter i aktiviteten. Informantene i Solheimsnes (2016) studie viser at deltakeravgifter er en avgjørende faktor for om barn kan delta, og om familien har råd til å være en del av «idrettsfamilien», vi ser av de klubbene som er mindre i størrelse og naturlig da har mindre avgifter er bevisste på dette og forsøker å holde kostnadene nede, men i satsingslag og større klubber har informantene tydelige eksempler på at ikke alle har råd til å være en del av idrettsfamilien, og at det gjøres lite for å forhindre slik ekskludering av lavinntektsfamilier. Det kan tenkes at denne problematikken er kommet til som følge av økt profesjonalisering i idretten, med større krav til betalte trenere, mer eksklusive cuper og treningsleirer. Om vi ser av studiene til Carlsson & Haaland (2006) som er gjort et tiår tidligere enn Solheimsnes, så kan ikke de finne deltakeravgifter som særlig problematiske for innvandrerfamilier. Ødegård (2010) som igjen ligger i midtsjiktet mellom de to nevnte studiene støtter vår påstand om økt kostnadsnivå i idretten, da hun i sin studie dokumenterer at idretten opererer med en høy medlemskontingent sammenlignet med andre fritidsaktiviteter for barn og unge. Dette er med andre ord heller ikke et veldig nytt fenomen, noe som kan tilsa at dette kan ha vært en barriere som har vært til stede lenger enn man har trodd.

3.5 Organisatoriske barrierer

I de ovennevnte barrierene viste studiene hva slags barrierer som sto i veien for at ikke-etniske deltok som frivillige i idretten. Det er allikevel ikke slik at alle barrierer kun går på situasjonen til disse, men at vi som samfunn også oppretter noen barrierer som kan oppfattes som hemmende for ønsket om å delta i frivilligheten. Ødegård (2010) fant i sin case studie av Veitvet at den tradisjonelle driftskulturen i klubben var en hemmende faktor for å inkludere den ikke-etniske delen av nærmiljøet. Det var de samme menneskene som satt i nøkkelposisjoner over flere år, og det var ikke satt i gang noen prosesser for å inkludere ikke-etniske i slike posisjoner. Dette førte til at man mistet grepet rundt frivillighetskulturen og distanserte seg fra sine medlemmer. Ødegård & Berg (2014) viser også til organisatoriske barrierer som gjør frivilligheten sårbar. De viser til at frivillige organisasjoner påvirkes av fire faktorer der tradisjonell og utdatert drift, lav rekrutteringsvilje/evne, kompetanse, økonomi i organisasjonen var grunner til at man lagde barrierer innad i organisasjonen. For å gå

nærmere inn på det Ødegård (2010) og Ødegård & Berg (2014) mener, så er det at rekrutteringen av flerkulturelle i nøkkelposisjoner er fraværende, og at dette forhindrer at ikke-etniske kan opptre som rollemodeller og døråpnere. Mangelen på slike nøkkelpersoner gjør terskelen høyere for ikke-etniske å melde seg som frivillige. Nødland & Vassenden (2011) støtter problematikken de to tidligere nevnte studiene peker på i sin gjennomgang av måloppnåelse av tilskuddsordningen. De finner tydelige hindringer på den organisatoriske siden på at vi er lite villige til å endre rutiner og praksis, og at idretten ikke i stor nok grad tar imot nyankomne. Disse studiene har beviselig vist at det er organisatoriske problemer i idretten som hindrer deltakelse, men det er også tegn på at vi ekskluderer ikke-etniske på grasrotnivå i frivilligheten i norsk idrett. Alkoholkonsum av norske foreldre på arrangementer i regi av idretten har vist seg å være en konstruert praksis som ekskluderer ikke-etniske (Carlsson & Haaland, 2006), Selv om det ikke kan sammenlignes med de andre organisatoriske utfordringene, er det fortsatt en barriere som vi som norsk samfunn oppretter.

3.6 Utfall

Ved utfallet av studien viser Yair & Ellis (2010) til ulike teorier innenfor argumentasjon som skal beviselig gi deg et standpunkt på hva som er riktig og hva som er galt i forhold til litteraturen som er brukt. Denne studien ville ikke forsøke å gi et endelig standpunkt på hva som er riktig og galt da problemstillingen er dynamisk og det vil være ulike forutsetninger og tiltak som kan ha høy suksessrate avhengig av hvilket geografisk område man er i. Utfallet i denne studien baserer seg derfor på årsakssammenhenger og forsøker å gi en konklusjon utover dette.

3.7 Hvilke tiltak kan man gjøre for å bedre rekrutteringen av frivillige med minoritetsbakgrunn?

I analysen og i resultatene av den utvalgte litteraturen kommer det tydelig frem ulike grunner til hva som gjør at mennesker med minoritetsbakgrunn og/eller boende i områder med sosioøkonomiske utfordringer har en lavere deltakelse i frivilligheten enn hva majoriteten har. I den utvalgte litteraturen savner denne studien allikevel konkrete tiltak som kan gjøre det mer attraktivt for de nevnte å delta som frivillige i idretten. Denne studien har derfor lagt vekt på å komme med flere konkrete direkte tiltak som kan bedre situasjonen foran å oppsummere de tiltak som ligger i litteraturen. Dette håper jeg kan gjøre det enklere for nøkkelpersoner ute i idrettsorganisasjonene på å se etter konkrete løsninger som ivaretar problematikken rundt de barrierene denne studien har tatt opp. Oppsummert vil denne studien forsøke å besvare studiens tredje forskningsspørsmål på egenhånd, men med bakgrunn av hva den utvalgte litteraturen har gitt oss av informasjon.

Denne studien ser videre på dette med kulturelle barrierer, og anbefaler heller å inkludere flere som sitter i samme situasjon som enten førstegenerasjonsinnvandrere eller andregenerasjonsinnvandrere og danne interne grupper med disse innad i idrettslaget. For å hindre segregering til idrettslag som aktivt segregerer medlemmene sine vil det være viktig for tradisjonelle norske idrettslag å opprette disse «segregerings-guppene» innad i idrettslaget. Spesifikke eksempler fra virkeligheten som jeg ønsker å nevne som en anbefaling, er Haugerud IF sin pakistanske kvinnegruppe. Som daglig leder i den nevnte klubben har jeg god oversikt over dette tiltaket. Her får medlemmene komme inn i idretten med sin egen kultur som de selv praktiserer i hverdagen, og de får også møte andre med den samme kulturen. På denne måten får de en myk inngang til den tradisjonelle norske kulturen, og de får en opplevelse av at den tradisjonelle norske idretten imøtekommer deres behov, og de kan her diskutere motpolene mellom sin egen kultur og den norske de nå møter. Dette kan viske ut de kulturelle forskjellene i større grad.

Et spesifikt tiltak som tar høyde for flere av barrierene er opprettelse av et mer systematisert frivillig tilbud, der man kan velge når man vil delta og hva man vil delta på. Denne studien anbefaler å se på mulighetene for å opprette en velkomstgruppe inn i klubben der man som krav må delta frivillig på en andel av de arbeidsoppgavene som blir presentert gjennom et år, her kan klubbens årshjul aktivt benyttes for å finne hvilke arbeidsoppgaver som må gjøres

når. Om de frivillige får valgmulighetene til å bidra med rydding, kiosksalg eller andre dugnadsrelaterte oppgaver når de selv har tid og mulighet vil dette kunne senke terskelen for å bidra i klubben. Barrierer som tid trenger da ikke å stå i veien for å bidra inn i idretten. For å bryte språkbarrierene, anbefaler denne studien det samme som Solheimsnes (2016) var inne på; bruke idrettslaget som et aktivt integreringsverktøy for å bedre språkferdighetene til befolkningen i lagets nærmiljø. Å finne andregenerasjonsminoriteter som behersker flere språk, eller spesifikke språk som kan bidra med informasjon om klubben, samtidig som de kan opptre som mentorer i kommunikasjonen med klubben. Det anbefales også at klubben utvider sitt språklige verktøy ved å informere om tilbud, frivillighet og aktivitet på flere språk. Ved å tilby informasjon på andre språk enn norsk kan dette senke motpolene i de kulturelle forskjellene, og tilby en endringsvillighet på et organisatorisk nivå som senker terskelen for å bidra.

Økonomien i klubbene i disse områdene er allerede presset, og det vil være en barriere som konstant vil være aktuell i områder med sosioøkonomiske utfordringer. Vi så av innledningen hvilke verdier frivilligheten står for, og mange klubber i de aktuelle områdene må betale for den frivilligheten andre klubber i områder som ikke er utsatte får i ren dugnad. Vi så også av resultatene at ikke-etniske er mer strategiske i sin tilnærming til frivillighet. Denne studien foreslår derfor kostnadsutt på medlemskontingent og/eller treningsavgifter for de familier som bidrar frivillig inn i klubben. Denne studien anser frivillig arbeid som mer verdiskapende enn penger, og at reduserte kostnader for å være med som frivillige kan bidra til at det vil være en strategisk vinn-situasjon å jobbe frivillig for idrettslaget. Det er allikevel familier som vil falle inn under flere av barrierene, som faktisk har ekstremt behov for økonomisk hjelp. For at norsk idrett skal bevare sin visjon om idrett for alle vil det være vesentlig for NIF som organisasjon å se på nasjonale tilskuddsordninger til risikoutsatte familier. Slik det fremgår i dag er det klubbens lokale innsats som gjør at noen klubber kan tilby tilskuddsordninger, og andre ikke. Dette kan sees på som en stor endringsvillighet sett fra et organisatorisk perspektiv, og vil inkludere flere inn i idretten uavhengig av hvor man bor, og sin lokale klubs egeninnsats.

Konklusjon

Gjennom arbeidet med denne studien har vi sett at det er flere ulike barrierer som påvirker frivillighetskulturen i områder med sosioøkonomiske utfordringer. Av den utvalgte litteraturen så vi at det var de kulturelle barrierene som var hovedårsaken til utfordringene med å få minoriteter med inn i frivillighetskulturen. Det må nevnes at den utvalgte litteraturen ofte blandet kulturelle barrierer og språklige barrierer. Denne studien forsøkte å skille ut disse to for å gi et mer nyansert bilde av hva de kulturelle barrierene inneholdt. For norsk idrett vil det være hensiktsmessig å ta høyde for disse kulturelle barrierene for å få en mer riktig forståelse om hva dette faktisk innebærer forbi det språklige aspektet.

Et annet funn i denne studien er de utfordringene som norsk idrett som organisasjoner står ovenfor inn mot denne problematikken når det kommer til sine egne organisatoriske barrierer. Med over 11 000 idrettslag på landsbasis bør villigheten til å søke fornyelse og sette søkelys på endringsvillighet innad i NIF som organisasjon, de tilhørende kretser, særforbund og idrettslag være en prioritet når det kommer til å inkludere flere ikke-etniske i nøkkelposisjoner, men også på grasrotnivå. Som denne studien viste er multikulturalisme et relativt ferskt fenomen sett fra et historisk perspektiv, og viktigheten av at idretten kjenner sin samfunnsrolle og går foran på dette temaet må påpekes. Samfunnet er i endring hva angår befolkningssammensetning, og om NIF skal klare å jobbe systematisk etter sin visjon om idrett for alle må den endrede befolkningssammensetningen tas i betraktning.

Denne studien oppsummerer mye av de funnene som er funnet i norsk litteratur på emnet. Litteraturen som er benyttet bygger på hverandre, og er ofte referert til hverandre. Dette kan tolkes som at det er lite studier gjort på emnet, og det som er publisert har god samvariasjon. Denne studien konkluderer derfor med at man har funnet de årsakene som forhindrer minoriteter i å bedrive frivillig arbeid. Det skal allikevel påpekes at studien finner mer grunner til at ting er som de er foran å finne konkrete tiltak. Studien anbefaler derfor videre forskning med kvalitative intervjuer og case-studier som kan fange opp de dynamiske endringsprosessene som foregår i samfunnet på dette temaet når det kommer til å inkludere multikulturalisme i idretten, slik at man kan videreføre den norske frivillighetskulturen som norsk idrett er totalt avhengig av.

Referanseliste

- Armstrong, P. 2016. "Bloom's taxonomy". Center for Teaching, Vanderbilt University. <https://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/blooms-taxonomy/>
- Blaxter, Loraine., Hughes, Christina., Tight, Malcolm., 2006. "How to Research". 4th ed. Milton Keynes: Open University Press.
- Carlsson, Yngve., Haaland, Thomas. 2006. "Foreldredeltakelse i flerkulturelle idrettslag– en kartlegging". Oslo, Norge.
- Eimhjellen, Ivar., Fladmoe, Audun. 2020. "Frivillighet, klasse og sosial ulikhet". Oslo/Stavanger, Norge.
- Eimhjellen, Ivar., Seggaard Bock, Signe. 2010. "Etniske minoriteter og frivillige organisasjoner". Oslo/Bergen, Norge.
- Fladmoe, Audun., Sivesind, Karl Henrik., Arnesen, Daniel. 2018. "Oppdaterte tall om frivillig innsats i Norge, 1998-2017". Oslo: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor <https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/bitstream/handle/11250/2557786/Oppdaterte%2btall%2bom%2bfrivillig%2binnsats.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Forehand, Mary. 2005. "Bloom's taxonomy. Emerging perspectives on learning, teaching, and technology". The University of Georgia.
- Fredheim, Geir Owe. 2018. "Det utføres 58 millioner dugnadstimer i norsk idrett hvert år". <https://www.idrettsforbundet.no/nyheter/arkiv/det-utføres-58-millioner-dugnadstimer-i-norsk-idrett-hvert-ar/>
- Friberg, Jon Horgen., Gautun, Heidi., 2007. "Inkludering av etniske minoriteter i frivillige organisasjoner og fotballag for barn og unge". Oslo, Norge.
- Jacobsen, Dag Ingvar. 2016. "Hvordan gjennomføre undersøkelser? - Innføring i vitenskapelig metode". Kristiansand Cappelen Damm.
- Kraglund, Karin Oline., Enjolras, Bernard. 2017. "NORSK FRIVILLIGHET: Utviklingstrender og samfunnseffekter". Oslo, Norge.

Langeland, Stein., Dokken, Therese., Barstad, Anders. 2016. "Fattigdom og levekår i Norge – Tilstand og utviklingstrekk- 2015". Arbeids- og velferdsdirektoratet.

https://www.fylkesmannen.no/globalassets/fm-rogaland/dokument-fmro/helse-og-sosial/rapportar/fattigdomsrapporten_2015-2.pdf

Levy, Yair, and Timothy J. Ellis. 2006. "A Systems Approach to Conduct an Effective Literature Review in Support of Information Systems Research." *Informing Science: The International Journal of an Emerging Transdiscipline* 9: 181–212. <https://doi.org/10.28945/479>.

Nødland, Svein Ingve., Vassenden, Anders., 2011. "Inkludering i Idrettslag – Gjennomgang av en tilskuddsordning". Oslo/Stavanger, Norge.

Segaard Bock, Signe. 2011. "Frivillig sektor og innvandrere". Oslo/Bergen, Norge.

Skille, Eivind., Hanstad, Dag Vidar. 2013. "Who are they and why do they do it? The habitus of sport event volunteers in Norway: volunteers at the European handball championship for women 2010".

https://www.researchgate.net/publication/271625572_Who_are_they_and_why_do_they_do_it_The_habitus_of_sport_event_volunteers_in_Norway_Volunteers_at_the_European_handball_championship_for_women_2010

Skogheim, Ragnhild., Hansen-Holm, Jørn., Nygaard, Marit. 2019. "Kultur og frivillighet i Groruddalen – En aktørkartlegging". Oslo: Oslo Metropolitan University

<http://3.121.66.0/bitstream/handle/20.500.12199/1279/2019-1.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Solenes, Oskar., Dolles, Harald., Gammelsæter, Hallgeir., Kåfjord, Sondre. Rekdal, Eddie., Straume, Solveig. Egilsson, Birnir. 2014. "Toppfotballens betydning for vertsregionen: en studie av Molde Fotballklubs betydning for Molderegionen". Molde: Høgskolen i Molde

https://himolde.brage.unit.no/himolde-xmlui/bitstream/handle/11250/192758/WP_2014_01.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Solheimsnes, Henrik. 2016. "Inkludering av innvandrereforeldre som frivillige i fotballklubber". Oslo, Norge.

Statistisk sentralbyrå. 2019. "Fakta om Innvandring".

<https://www.ssb.no/innvandring-og-innvandrere/faktaside/innvandring>

Statistisk sentralbyrå. 2019. "Innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre, 1. januar 2017". <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvbef/arkiv?fane=arkiv#content>

Watnaas Bache-Gabrielsen, Anne-Marte., 2016. *"Nærmiljøet i byen - Bjørndal som et flerkulturelt nærmiljø"*. Oslo, Norge.

Wollebæk, Dag., Sætrang, Synne., Fladmoe, Audun. 2015. *"Betingelser for frivillig innsats – Motivasjon og kontekst"*. Oslo: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor
<https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/handle/11250/2442819>

Ødegård, Guro. 2010. *"Foreningsliv i et flerkulturelt lokalsamfunn"*. Oslo, Norge.

Ødegård, Guro., Berg, Johannes. 2014. *"Etniske minoriteters deltagelse og posisjon i lokaldemokratiet"*. Oslo, Norge.

VEDLEGG 1:

Artikkel 1:

Forfatter	Henrik Solheimsnes
Publikasjonsår	2016
Land	Oslo, Norge
Tidsskrift	Masteroppgave i idrettsvitenskap
Database	Google Scholar
Tittel	Inkludering av innvandrereforeldre som frivillige i fotballklubber
Hensikt	Hvorfor foreldre med innvandrerbakgrunn i mindre grad deltar som frivillige.
Metode	Kvalitative intervjuer og observasjon
Deltakere	8 innvandrereforeldre med barn i fotballen
Hovedfunn	Innvandrereforeldre som i sum har stor økonomisk, kulturell- og sosial kapital har større sjanse for å delta som frivillige.
Teori	Pierre Bourdieu & Robert Putnam
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 2:

Forfatter	Yngve Carlsson & Thomas Haaland
Publikasjonsår	2006
Land	Oslo, Norge
Tidsskrift	NIBR-notat, Kartleggingsrapport til Kultur og Kirkedepartementet
Database	Google Scholar
Tittel	Foreldredeltakelse i flerkulturelle idrettslag – en kartlegging
Hensikt	Å kartlegge foreldredeltakelse i idrettslag med en betydelig andel barn og unge med etnisk minoritetsbakgrunn
Metode	Innsamling av erfaringsbasert informasjon ved hjelp av kvalitative intervjuer og observasjon.
Deltakere	332 personer i 19 forskjellige fotballag
Hovedfunn	Minoritetsforeldre er ikke så passive som fryktet. Med en personlig anmodning til oppgaver tilpasset språknivå og ferdigheter stiller de opp.
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 3:

Forfatter	Anne-Marte Watnaas Bache-Gabrielsen
Publikasjonsår	2016
Land	Oslo, Norge
Tidsskrift	Masteroppgave i sosiologi
Database	Google Scholar
Tittel	Nærmiljøet i byen - Bjørndal som et flerkulturelt nærmiljø
Hensikt	Undersøke hvilke mekanismer som er med på å skape et fellesskap i det flerkulturelle og urbane nærmiljøet på Bjørndal
Metode	Kvalitative intervjuer med informanter og observasjon
Deltakere	Beboere på Bjørndal mellom 25-35 år
Hovedfunn	Kontakten i organisert aktivitet oppleves som sammenbindende, ikke brobyggende
Teori	Robert D. Putnam
Vurdering av kvalitet	Inneholder 4 av 5 inklusjonskriterier*

Artikkel 4:

Forfatter	Jon Horgen Friberg & Heidi Gautun
Publikasjonsår	2007
Land	Norge
Tidsskrift	Rapport skrevet på oppdrag fra barne- og ungdomsrådet i Oslo
Database	Google Scholar
Tittel	Inkludering av etniske minoriteter i frivillige organisasjoner og fotballag for barn og unge
Hensikt	Å se nærmere på hvordan frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner og fotballag forholder seg til spørsmål om rekruttering og inkludering av barn med etnisk minoritetsbakgrunn.
Metode	Kvantitative spørreundersøkelser og kvalitative intervjuer og fokusgruppe-intervjuer
Deltakere	909 deltok i spørreundersøkelsene, deltakere i de kvalitative metodene er ikke oppført.
Hovedfunn	Nesten syv av ti av dem som har spillere med minoritetsbakgrunn på laget, oppgir at foreldrene er mindre aktive enn foreldre med norsk bakgrunn. 66% opplever det som et problem, og 91% av de som har over 50% spillere med minoritetsbakgrunn på laget anser det også som et problem.
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 5:

Forfatter	Karin Oline Kraglund og Bernard Enjolras
Publikasjonsår	2017
Land	Norge
Tidsskrift	Rapport
Database	Google Scholar
Tittel	NORSK FRIVILLIGHET: Utviklingstrender og samfunnseffekter
Hensikt	Oppsummere forskningen som har blitt gjennomført ved Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor i perioden 2013-2017
Metode	Kvantitative spørreundersøkelser, kvalitative intervjuer
Deltakere	
Hovedfunn	Individuelle betingelser slik som sosioøkonomiske ressurser, nettverk og livsfase, holdninger og motivasjon, samt organisatoriske trekk antas å virke inn på hvorfor man yter frivillig innsats
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 4 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 6:

Forfatter	Guro Ødegård og Johannes Berg
Publikasjonsår	2014
Land	Oslo, Norge
Tidsskrift	Notat
Database	Google Scholar
Tittel	Etniske minoriteters deltagelse og posisjon i lokaldemokratiet
Hensikt	Å finne ut av i hvilken grad lokaldemokratiet er integrerende i den grad at de som ønsker det, har mulighet for å delta og påvirke politiske beslutninger
Metode	Litteraturanalyse
Deltakere	
Hovedfunn	I forhold til idretten er det individuelle, organisatoriske og systembetingende barrierer for deltakelse i frivilligheten
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 4 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 7:

Forfatter	Signe Bock Segard
Publikasjonsår	2011
Land	Oslo/Bergen, Norge
Tidsskrift	Et forskningsbasert notat
Database	Google Scholar
Tittel	Frivillig sektor og innvandrere
Hensikt	Utgjøre et forskningsbasert innspill til departementets pågående arbeid med revidering av tilskuddsordninger knyttet til innvandrersorganisasjoner spesielt, og frivillig sektor og folk med innvandrerbakgrunn mer generelt
Metode	Landsdekkende spørreundersøkelse via telefon, litteraturgjennomgang og casestudie.
Deltakere	992 personer
Hovedfunn	Det er flere ulike barrierer for deltakelse i frivilligheten, og selv om språk og botid peker seg ut er det også andre individuelle, organisatoriske og politiske barrierer.
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 8:

Forfatter	Guro Ødegård
Publikasjonsår	2010
Land	Oslo, Norge
Tidsskrift	Rapport
Database	Manuelt Søk
Tittel	Foreningsliv i et flerkulturelt lokalsamfunn
Hensikt	Være en inngangsport til ny kunnskap om den betydning både det minoritets- og majoritetsetniske foreningslivet kan ha som arena for sosial og politisk interaksjon
Metode	Feltarbeid, kvalitative intervjuer og observasjoner.
Deltakere	14 intervjuer av informanter
Hovedfunn	Det har ikke vært et sivilsamfunn som har vært med å dra lasset med tanke på å skape et overordnet organisatorisk fellesskap
Teori	Bonding & Bridging
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 9:

Forfatter	Ivar Eimhjellen & Signe Bock Segard
Publikasjonsår	2010
Land	Oslo/Bergen, Norge
Tidsskrift	Rapport
Database	Manuelt Søk
Tittel	Etniske minoriteter og frivillige organisasjoner
Hensikt	Å se nærmere på status for etniske med ikke-vestlige minoriteters deltagelse i frivillige organisasjoner
Metode	Landsrepresentativ telefonundersøkelse
Deltakere	992
Hovedfunn	Det har ikke vært et sivilsamfunn som har vært med å dra lasset med tanke på å skape et overordnet organisatorisk fellesskap
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 10:

Forfatter	Svein Ingve Nødland & Anders Vassenden
Publikasjonsår	2011
Land	Stavanger, Oslo
Tidsskrift	Rapport
Database	Manuelt Søk
Tittel	Inkludering i Idrettslag – Gjennomgang av en tilskuddsordning
Hensikt	Måle måloppnåelse i gjennomgangen av tilskuddsordningen etter omleggingen.
Metode	Dokumentanalyse og kvalitative intervjuer
Deltakere	Ca 60 dokumenter og 20 intervjuer
Hovedfunn	Gjennomgangen viser et betydelig mangfold av tilbud når det gjelder målgrupper, idretter og organisering. Generelle tilbud som omfatter både minoritet og majoritet og begge kjønn, er mest utbredt.
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

Artikkel 11:

Forfatter	Ivar Eimhjellen & Audun Fladmoe
Publikasjonsår	2020
Land	Stavanger, Oslo
Tidsskrift	Rapport
Database	Manuelt Søk
Tittel	Frivillighet, klasse og sosial ulikhet
Hensikt	Få et klarere bilde av sammenhengene mellom individers sosiale posisjon og deres frivillige engasjement.
Metode	Landsrepresentativ spørreundersøkelse
Deltakere	Ca 50 000
Hovedfunn	De viktigste enkeltfaktorene for å forstå ulikhet i frivillig arbeid er kjennetegnet ved sosiale nettverk, utdanningsnivå, familiebakgrunn og arbeidstilknytning.
Teori	
Vurdering av kvalitet	Inneholder 5 av 5 inklusjonskriterier

VEDLEGG 2:

Tittel, Forfatter og Årstall	Årsaker til mindre deltakelse i frivilligheten
<i>Inkludering av innvandrereforeldre som frivillige i fotballklubber, Solheimsnes Henrik, 2016</i>	• Ressurser i klubb • Kostnader • Tid • Bilkjøring • Manglende interesse • Forståelse av frivillighetskultur • Integrasjon • Språk • Tillit • Oppstart • Fellesskap
<i>FORELDREDELTAELSE I FLERKULTURELLE IDRETTSKLAG - en kartlegging, Calsson Yngve & Haaland Thomas, 2006</i>	• Nedprioriteringer • Inkludering • Kultur • Norsk foreldrekultur • Ikke kommet i kontakt med idrettslaget
<i>Nærmiljøet i byen - Bjørndal som et flerkulturelt nærmiljø, Anne-Marte Watnaas Bache-Gabrielsen, 2016</i>	• Forsvinner barna, forsvinner foreldrene • Barnløshet • Kulturelle forskjeller • Språk
<i>Inkludering av etniske minoriteter i frivillige organisasjoner og fotballag for barn og unge, Friberg Horgen Jon & Gautun Heidi, 2007</i>	• Dugnadsforpliktelser • Kultur • Disponerer ikke bil • Arbeidstider
<i>NORSK FRIVILLIGHET: Utviklingstrender og samfunns effekter, Kraglund Line Karin, Enjolras Bernard, 2017</i>	• Mangel på tid • Manglende interesse • Svake sosiale nettverk • Dårlig helse
<i>Etniske minoriteters deltagelse og posisjon i lokaldemokratiet, Ødegård, Guro, Bergh Johannes, 2014</i>	• Individuelle barrierer • Organisatoriske barrierer • Systembetingende barrierer
<i>Frivillig sektor og innvandrere – Et forskningsbasert notat, Segard Bock Signe, 2011</i>	• Språk • Botid • Utdanningsnivå • Husholdningsinntekt • Sivil status • Førstegenerasjonsminoritet • Viktighet • Lojalitet • Hvor de skal starte • Ukjent foreningskultur • Tradisjonell driftsform • Avideologisering • Individualisering • Endringer i offentlig politikk
<i>Foreningsliv i et flerkulturelt lokalsamfunn, Ødegård Guro, 2010</i>	• Økonomiske barrierer • Språklige barrierer • Organisatoriske barrierer • Norsk frivillighetskultur

	• Tradisjonell drift • Eksklusive posisjoner
<i>Etniske minoriteter og frivillige organisasjoner,</i> Eimhjellen Ivar & Segard Bock Signe, 2010	• Arbeidssituasjon • Andre aktiviteter • Manglende interesse • Helseproblemer • Manglende nettverk • Kunnskap om frivillig deltakelse
Inkludering i idrettslag – Gjennomgang av en tilskuddsordning, Nødland Ingve Svein og Vassenden Anders, 2011	• Praktiske barrierer • Språklige barrierer • Kulturelle barrierer • Hindringer på den «norske» siden
<i>Frivillighet, klasse og sosial ulikhet,</i> Eimhjellen Ivar & Fladmoe Audun, 2020	• Utdanning • Inntekt • Nettverk